

Пахомова В. І., к. е. н Левкович О. В.

Дніпровський національний університет імені Олеся Гончара (Україна)

АНТИКРИЗОВЕ УПРАВЛІННЯ ЯК ОСНОВА ВДОСКОНАЛЕННЯ ФІНАНСОВОГО СТАНУ ПІДПРИЄМСТВА

Унаслідок впливу зростаючого різноманіття національних, міжнародних та інших факторів ділове середовище стає щодня все складнішим та невизначеним. Багато аспектів безпечного і сталого розвитку виникають і впливають на результативність роботи підприємств. Стале підприємництво залежить від низки бізнес-рішень, включаючи ключові, які приймаються та впроваджуються на підприємствах, не маючи точної інформації про перспективи ні в довгостроковій, ні у найближчій перспективі. З метою зменшення бізнес-ризиків підприємства опановують та використовують у своїй діяльності все більшу кількість сучасних методів та заходів управління.

Антикризове управління – це система, яка включає застосування методів і засобів спрямованих на діагностику ймовірності банкрутства підприємства та здійснення заходів щодо подолання кризи. Суть такої системи полягає в тому, що критичний стан діагностується на ранній стадії, що дозволяє своєчасно застосовувати цільові антикризові заходи або обґрунтовувати необхідність відповідних процедур реструктуризації. Підприємства можуть своєчасно діагностувати загрозу банкрутства, оцінити ступінь критичного стану та зробити відповідний вибір заходів щодо подолання критичного стану, якщо у своїй діяльності вони покладаються на основні принципи антикризового управління. Ключовою ціллю системи є періодичне проведення діагностики загрози банкрутства для своєчасного виявлення ймовірних загроз [1, с.104].

Антикризовий менеджмент відрізняється від корпоративного управління в звичайних умовах, коли заходи та методи управління, як правило, призначені для підтримання та розвитку діяльності підприємства. Антикризове управління допускає певні втрати за умови, що вони допоможуть відновити платоспроможність підприємства на майбутнє. Застосування антикризових заходів

скорочує ризики банкрутства та ліквідації компанії, узгоджує управлінські рішення з практичними діями, що сприяють пристосуванню до ринкового середовища та доступу до нових ринків, обґрунтовує пріоритетність проблем, забезпечує вдосконалення кризових операцій з мінімізацією витрат.

Антикризові заходи управління розробляються та впроваджуються насамперед з використанням внутрішніх можливостей підприємства. У випадках, коли внутрішніх ресурсів підприємства виявляється недостатньо для відновлення стану підприємства, необхідно шукати зовнішні джерела фінансування. Загалом, з метою розробки та реалізації антикризових заходів, спрямованих на усунення загрози банкрутства, нормалізацію фінансового стану підприємства, заходи, що застосовуються підприємствами, залежать від розробленої концепції пом'якшення кризи.

З метою оптимізації фінансового стану будь-якого підприємства доцільно використовувати такі антикризові заходи:

1. Зменшення або оптимізація витрат через використання або впровадження нових інноваційних технологій, скорочення адміністративних та транспортних витрат, впровадження технологій безвідходного виробництва, вивчення причин браку, оптимізацію бюджетування та структури витрат на апарат управління.

2. Зміна виробничого потенціалу, а саме аналіз існуючого асортименту товарів та його оновлення шляхом залучення додаткових інвестицій.

3. Запровадження маркетингової системи, яка є доцільною для асортименту продукції чи послуг, які надає виробляє/надає підприємство.

4. Жорсткість кадрової політики компанії, що складається зі здатності працівника приймати рішення та відповідати за їх результати, максимальної довіри до працівника та делегуванні повноважень, зацікавленості компанії у менеджерах з розвитку персоналу, використанні мотиваційних заходів.

Отже, антикризові заходи управління можуть носити кількісний чи якісний характер або поєднувати обидва таких характеру [2, с.221].

Так, як існує ряд факторів, на які підприємство не може впливати, а саме політична, економічна, регуляторна, екологічна та податкова системи, то доцільно регулярно застосовувати заходи антикризового управління, реалізація яких допоможе змінити певні умови чи ситуацію загалом. Завжди можна запобігти кризі, якщо вона встановлена достроково або якщо є запропоновані заходи, які впроваджуються на практиці, що вчасно приведе компанію до належного рівня розвитку. Важливо слідкувати за фінансовим станом підприємства з урахуванням щоквартальних змін. Постійний моніторинг ситуації спрямований на виявлення ранніх проявів кризи та підтримання фінансової стійкості, що забезпечує успішну роботу підприємства на ринку.

Для запобігання кризи доцільним є використання ефективної та професійної системи управління, якщо необхідно, залучення кваліфікованих фахівців. Дії менеджменту при використанні методів антикризового управління повинні бути спрямовані на пріоритетну оплату фінансових зобов'язань, орієнтацію на переваги підприємства.

Можна зробити висновок, що для покращення фінансового стану підприємства повинні застосовувати антикризові заходи, які дозволять збільшити обсяги виробництва, стабілізують фінансові надходження, покращать стан дебіторської заборгованості та забезпечать життєздатність компанії в складній економічній ситуації. При цьому реалізація антикризових заходів повинна здійснюватися всебічно із застосуванням постійних досліджень.

Список використаних джерел:

1. Ковальов А. І. Кризовий стан як об'єкт антикризового управління підприємством / А. І. Ковальов, С. В. Карташов // Вісник соціально-економічних досліджень : зб. наук.-практ. пр. / за ред. М. І. Зверякова та ін. – Одеса : Одеський економічний національний університет. – 2015. – № 58. – С. 103–112.
2. Шатайло О. А. Змістовна характеристика системи антикризового управління / О. А. Шатайло // Бізнес Інформ. – 2019. – №5. – С. 217–226.